

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

20-21/2007

18. července 2007

ročník 92

cena: 10 Kč

*Příští dvojčíslo
vyjde*

22. srpna 2007

Poselství k 7. neděli po svaté Trojici

KAŽDÝ POTŘEBUJE BÝT PŘIJÍMÁN.
SMUTNÝ JE ŽIVOT VYLOUČENÝCH.

Společenství Kristova lidu je otevřeno všem: domácím, příchozím i

cizincům. Ježíš Kristus je moc a síla, která překonává všechny rozdíly mezi lidmi. Otevírá a vytváří společenství, ve kterém odstraňuje překážky. Není oddělených, vyloučených a opovržených (Ef 2,19). Přes všechna rozdělení mezi lidmi a přes všechny hranice přesahuje jeho láska, která zakládá nové společenství sester a bratří. Každý je spoluměšťanem skrze svoji víru a pro vykupující Kristovu oběť. To je pevný a neotřesitelný základ, na kterém se navzájem můžeme setkávat a přijímat, přestože jsme obdarováni i zatíženi všemi myslitelnými rozdílnostmi.

Ptejme se: Jsou všichni v našich sborech a církvích přijímáni? Dokážeme svým životem ve sboru a mimo něj opravdově vyjadřovat

Kristovu lásku ve vztahu k bližnímu?

Kristus se ptá po našich nejmenších. Posílá nás za nimi a k této službě nás zmocňuje. „Ve společenství Kristova lidu není vydělených.“ - S takovou zvěstí musíme vyjít mezi ploty, do světa, který zná rozdělení a umí velmi ostře a jednoznačně určovat takřka nepřekonatelné hranice mezi jednotlivci i skupinami. Ne my, ale Kristus sám překonává rozdělení a vnáší do naší současnosti svoji jednající lásku, které smíme být služebníky. Jsme k tomuto dílu na vinici Páně pozváni, zmocněni i pověřeni. Buďme ve jménu Kristově sestrami a bratřími domácím, příchozím i cizincům.

Tomáš Matějovský

Zapomenuté výročí

Dnes už skoro nikdo neví, že na Cyrila a Metoděje se vzpomínalo v římské i pravoslavné církvi ještě v době českého národního obrození 11. května. Podle našeho gregoriánského, už opraveného občanského kalendáře je to až 24. května. Na pozvání knížete Rostislava tito rodni bratři přišli z řecké Soluně (Thessaloniké) na Moravu na jaře r. 863. Podle tradice to bylo 11. května (dle starého juliánského kalendáře). Tento den byl určen ještě v jednomyslnosti v nerozdělené církvi. K rozdělení došlo r. 1054, kdy se římský papež a cařihradský patriarcha vzájemně prokleli po létech různých rozporů. Oba totiž usilovali o totéž, o primát nad všemi křesťany. A to nemohlo skončit jinak než rozkolem. Od té doby mluvíme o západní latinské římské církvi a východní ortodoxní (pravoslavné) se staroslovanskou, případně i řečtinou, které se pak nezávisle na sobě samostatně vyvíjely a přijímaly kulturu svého území. Teprve až v naší době tyto dvě církevní jednoty navazují nové kontakty a snaží se zapomenout na nechutnou minulost, která rozhodně není naší chloubou.

5. červenec je fiktivní datum, účelové. Nový den vzpomínek na slovanské věrozvěsty byl stanoven už jen v západní římské části s úmyslem zastínit památku mistra Jana Husa, na kterého vzpomínáme o den později. Nový čas má odvést pozornost od Kostnice k Velehradu. Zvláště náš národ ctí Cyrila a Metoděje jako zakladatele slovanského písemnictví a svědky víry v srozumitelném jazyku lidu. Pravoslavné církve všude dodnes vzpomínají na slovanské apoštoly postaru v květnu, ovšem ne tak intenzivně jako v naší vlasti, kde k nim máme mimořádný vztah.

Proč došlo k přesunu a proč je to hned vedle Jana Husa? Pokus dát lidu vyhovujícího církevního hrdinu, světce Temna Jana Nepomuckého, nevyšel tak, jak si to v Římě představovali. Ani baroko se svým leskem a nádherou moc nepomáhalo. Z té doby pochází rčení: Baroko pro oko. České národní obrození to poněkud pokazilo. Probudilo lásku k češtině, která už byla silně ovlivněna germanizací. Dokázalo vyprávět o slavném údobí husitské a bratrské reformace, znovuobjevilo už téměř zapomenutého Komenského, učitele národů. Jana Husa představilo, jakým vskutku byl. Ti tehdy mocní jej jako nepohodlného svědka víry v Pána Ježíše Krista v Kostnici upálili, protože odmítl jednat podle přání koncilu a církevních špiček. Marné bylo jeho dovolávání se Písmu, pravdy a svědomí. Stal se národním mučedníkem, hrdinou. Lidé doma ctili jej více než zmanipulovaného Nepomuka, ověřeného legendami. Protože Husova popularita i po jeho násilné smrti neustále rostla, bylo nutné dle pohledu protireformačních ideologů něco s tím udělat.

Vždy kolem 6. července zástupy vlastenců chodily do Husince, aby

zavzpomínaly na našeho národního hrdinu. Každý rok těchto poutníků přibývalo. Byl učiněn pokus koupit Husův rodný dům, rozbourat jej a na tomto místě postavit církevní sirotčinec. To se nepodařilo realizovat. V roce 1869 se vzpomínalo na 500. výročí Husových narozenin, do Husince přišlo už 60 000 poutníků. Tu přišel někdo z vlivných jezuitských otců na nápad, jak popularitu Husovu přenést na Cyrila a Metoděje, kteří byli též ve veliké úctě u českých „kacířů“. A tak došlo k přesunutí jejich svátku z května na 5. červenec, kdy se na ně v tento čas začalo vzpomínat. Ono zde bylo vskutku leccos podobného s Husem, především snaha zvěstovat evangelium jazykem lidu. V minulosti církev už podobné přesuny dělala, když na dny doznívajících pohanských slavností dosazovala své „svaté“, aby tak slavností dala jinou náplň. Celkem to fungovalo, lidé slavili dál s novou náplní, na to staré, pohanské, se brzy zapomnělo. Něco podobného známe z nedávné bolševické totality, kdy na vzpomínkový den vzniku ČSR 28. října se také nalepilo kdeco, den znárodnění

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Podivné rozhodnutí tureckého soudu

Turecký odvolací soud rozhodl, že nejvyšší představitel světového pravoslaví, konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I., nemá právo užívat titul „ekumenický“. Turecké úřady protestovaly proti titulu konstantinopolského patriarchy „ekumenický“ (z řečtiny objímající ekuméné, tj. celý obydlý svět) s tím, že údajně narušuje tureckou svrchovanost. Námit-

ky patriarchátu, že jde o vnitřní církevní termín bez jakýchkoliv politických konotací, nebyly brány v úvahu. Patriarchát, který je na tureckém teritoriu, plně podléhá tureckému právu. Proto neexistuje žádná opora pro právní nárok patriarchátu být ekumenický, uvedla z výnosu odvolacího soudu turecká agentura Anatolia.

Christnet

Ze slavnostního shromáždění 21. června 2007 na Staroměstském náměstí

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Prvenství v pověřčivosti

Když před časem výzkumy Eurostatu potvrdily, že Česko je nejateističtější zemí v Evropě (a podle všeho i na světě), psal jsem, že opakem víry není nevěra, ale pověra. Tomuto názoru se nyní dostalo potvrzení skrze výzkum agentury Marketagentcom, která hodnotila pověřčivost německy mluvících zemí a Česka. Češi jednoznačně vyhráli, dokonce o několik koňských délek.

Lidové noviny přinesly informaci, že ke konci března bylo v naší zemi registrováno 1782 astrologů, kartářek a numerologů, kteří svou činnost provádějí na základě živnostenského listu. Přičtíme k tomu mraky registrovaných i neregistrovaných „lčitelů“, z nichž mnozí berou i více než 1000 Kč za půlhodinovou poradou, a nemůžeme nedospět k závěru, že česká nevěra – rozuměj pověřčivost – je vcelku dobrý byznys. Možná by si toho mohli povšimnout někteří „kritici církve“, tvrdící, že církvi jde jen o peníze.

Problémem není jen hloupost, problémem je především sebeklam. Kolik Čechů říká, že „ničemu nevěří“ a považuje se za ty osvícené, které nikdo nijak neobalamutí! Když ale stojí před důležitým rozhodnutím, zajdou do nějaké té věštírny, nebo alespoň hledají pomoc v astrologických servisech našich časopisů. Mnohdy říkají, že je to „jen tak pro zábavu“, ale znáte to, co kdyby náhodou...

Domnívám se, že tento „sebeklam nevěry“ má svůj protějšek v „sebeklamu suverenity“ v politice. Prezident Klaus, mnozí euroskeptici či odpůrci amerického radaru u nás se obávají „ztráty suverenity“ a mluví o „hájení národních zájmů“. (Aby nedošlo k nedorozumění: kritický postoj k EU nebo k radaru lze pochopitelně mít i z jiných důvodů.) Mnozí jsou ochotni tvrdě hájit národní zájmy, aniž ovšem řeknou, v čem ty národní zájmy spočívají. Jsme-li suverénními vítězi v ateismu, pověřčivosti, korupci či umísťování dětí do dětských domovů, pak bych se trochy takové suverenity celkem bez rozpaků vzdal. Postoj „mne nikdo neoblíbne, nikdo mě nebude poučovat, vše si rozhodnu sám“ je skutečně zpozdilý, není-li za ním víra v jasně pojmenovatelné pevné hodnoty (doprovázená ochotou je sdílet a prosazovat), ale pouhá omezenost a neinformovanost.

Dan Drápal

Z církví u nás i ve světě

V PÍSKU SE USKUTEČNÍ 38. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE IEF
Písek, 30. června 2007 (cest). Ve dnech 23.– 30. července 2007 proběhne v Písku 38. mezinárodní ekumenická konference, kterou pořádá Mezinárodní ekumenické společenství (IEF), na téma „Na cestě (L 24, 32)". Každoroční konference IEF je letos ve znamení oslav 40. výročí IEF. "Chceme se zastavit na cestě a zamyslet se nad vývojem a historií 40 let IEF," píší organizátoři na propagačním letáku akce. Během konference bude prostor pro setkání s křesťany z různých církví, kultur a národů ať už při bohoslužbách a modlitbách nebo vzájemném rozhovoru a společném vzdělávacím a kulturním programu. Během týdenního setkání bude účastníkům nabídnuta řada workshopů na rozličná témata: duchovní a teologický život, umění, hudba, tanec. V programu nebude chybět ani celodenní seminář na téma uzdravování, výlety do Českých Budějovic a novogotického zámku Hluboká a mnoho dalšího. Bližší informace o konferenci je možné najít na mezinárodní stránce IEF www.iefnet.org. Na konferenci se je možné přihlásit na emailu hp.blazenin@tiscali.cz.
<http://cs.christiantoday.com>

EURODIAKONIE VARUJE PŘED SNIŽOVÁNÍM SOCIÁLNÍCH STANDARDŮ V EU (Ženeva, 20.6. 2007 – ENI). Církevní organizace v Evropě varují představitele Evropské unie před snižováním úrovně sociální ochrany svých občanů. Prostor pro takové snižování by mohl vytvořit text nové smlouvy, která má nahradit ztroskotaný projekt ústavy pro Evropskou unii. „Sociální politika a politika životního prostředí jsou integrální součástí každé politiky a není možné je vnímat jen jako přívržek hospodářské politiky," uvádí se ve společném prohlášení účastníků konference, kterou uspořádala Eurodiakonie a Konference evropských církví. Eurodiakonie je zastřešující organizací církevních sociálních služeb v různých členských státech EU. Konference se konala v souvislosti se summitem Evropské unie, který ve dnech 21. a 22. června v Bruselu jednal o budoucnosti evropské ústavy. Původní návrh totiž v referendech odmítli schválit Francouzi a Holanďané.

„NIKDY NEPŘESTANU," ŘÍKÁ NAPADENÝ INDICKÝ PASTOR Bangalore/India, 29. června 2007 (eni). Dva měsíce po brutálním napadení hinduistickými fundamentalisty, které se odehrálo za přítomnosti televizního štábu, pastor Walter Masih říká, že je rozhodnutý pokračovat ve své službě. Přestože k chození stále potřebuje berle, neodradilo ho to od procestování více než 300 km z Jaipur, hlavního města státu Rajasthan, do New Delphi, kde se 29. května zúčastnil protestního shromáždění proti záplavě útoků na křesťany v posledních měsících. Koncem června také navštívil konferenci perzekuovaných křesťanů v Bangalore. „Nebojím se. Budu pokračovat v práci, kterou jsem konal posledních 17 let," řekl sedmačtyřicetiletý letniční pastor Masih pro Ecumenical News International (ENI). Indické televizní zpravodajské kanály odvysílaly přepadení pastora z 29. dubna poté, co útočníci přivedli filmový štáb na scénu předtím, než útok začal. Útočníci byli ukázáni, jak si nasazují masky před napadením pastora, záběry jeho později velmi krvácející tváře byly zastřeny. „Dva mladí muži přišli ke mně po nedělní bohoslužbě a požádali mě, abych mluvil o Ježíši. Když jsem pak sděloval „dobrou zprávu", jeden z nich řekl: ‚Začneme?‘, vzpomínal Masih. Dva muži potom začali mlátit pastora do tváře a přidali se čtyři další, kteří bili pastora dřevěnými holemi od hlavy až k patám. Mezitím televizní kamery zachycovaly útok, který se odehrál před očima pastorovy manželky a sedmileté dcery, a záběry z něho byly poté vysílány po celé Indii. Přibližně 10 rodin, převážně z hinduistického pozadí, je stálými členy církve, kterou provozuje pastor Masih ze svého pronajatého domu Geejgar Vihar, předměstí Jaipur. Po útoku některé z novějších rodin přestaly navštěvovat sbor a říkají, že se bojí zúčastnit se bohoslužeb. „Ale já nikdy nepřestanu s touto službou evangeliu," říká Masih. Doufá, že jeho rozhodnutí pokračovat v evangelizační práci přivede více hinduistů do jeho sboru.

SJEDNOCENÁ KOREA JE I CÍLEM MNOHÝCH MODLITEB (Soul, 20. 6. 2007 –ENI). Křesťané z obou částí rozděleného korejského území se společně modlí za znovu sjednocení jejich země. K rozdělení došlo již v roce 1953 při ukončení korejské války. Hranice vznikla jako vojenská demarkační linie a uměle rozdělila statisíce rodin a společné kulturní dědictví jednoho národa. Společné modlitby zorganizovala obě ekumenická sdružení církví na severu i jihu demarkační linie. Příležitostí k modlitbám bylo sedmé výročí podepsání společného prohlášení obou částí země, ke kterému došlo 15. 6. 2000 a podle kterého se představitelé obou částí rozdělené země zavazují zlepšovat vzájemné vztahy.

KŘESŤANÉ V ČÍNĚ UPOZORŇUJÍ NA ŠPATNÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY ZAMĚSTNANCŮ (Hong Kong, 20. 6. 2007 - ENI). Křesťanští aktivisté v oblasti podnikání v Hong Kongu vyzvali vládu v Pekingu, aby dbala na dodržování minimálních standardů hygieny a bezpečnosti při práci v souvislosti se zabezpečováním výroby pro olympijské hry v roce 2008. „Problém s podmínkami práce se netýká jen přípravy olympijských her. Je to všeobecný problém v Číně," řekl Hans Lutz, předseda Křesťanského výboru pro průmysl v Hong Kongu. Výbor vydal své stanovisko poté, co byla zveřejněna zpráva odhalující podmínky práce v čínských podnicích. Zpráva odhaluje kromě jiného i to, že zaměstnavatelé nedodržují základní pravidla bezpečnosti na pracovišti a v mnohých případech zaměstnávají i děti.

Zelenomodrý svět

Řada lidí nemůže „cepu" přijít na jméno. Jistě, „Centrum pro ekonomiku a politiku, studium demokracie a kultury" je úzce profilovaná instituce, jejíž programy můžeme navštívit. Ovšem, pan prezident Klaus zve různé, leč sobě blízké odborníky, politiky. Prezident akci vždy zahájí i uzavře. Není to ale jen nejužší pátečnický kruh, jak kdysi v případě TGM, do něhož se tak ještě vešel Vančura. Zde jsou otevřené dveře pro vybrané přednášející a nejširší veřejnost. Když projekce filmu „*The great global warming swindle*" (Velký podvod s globálním oteplováním) britského dokumentaristy Martina Durkina končila a šli jsme domů, u východu byla zřejmě otevřená jen krajní, úzká dvířka. Působilo to jak hrdlo lahve a ve chvíli nás byla stohlavá, znervóznělá fronta. Až jeden mladý student sáhl po dvířkách vlevo, ta se otevře-

la a bylo po problému. Dav si oddechl. A tak je to se vším, mohlo někoho napadnout. Nejedem divák, který si příjemný letní podvečer zpestřil zhlédnutím filmu, uvedeným samotným panem prezidentem, obdržel takový jednoduchý recept na jeden z vážných problémů naší doby. Globální oteplování neexistuje. Je to jen humbuk a švindl ujetých, hysterických aktivistů, kteří se na něm přizívují a masírují veřejnost. Zeměkoule je modrá planeta a lidská činnost ji neohrožuje. Vše potvrzuje řada vědců. Jako odstrašující byl uveden příklad jiného filmu, připisovaného dílně bývalého viceprezidenta Alberta Arnolda Gora „*An inconvenient truth*" (Nepříjemná pravda; filmová cena Oscar za nejlepší dokument v roce 2007). Al Gore se svými přednáškami a filmem o nepříjemné pravdě objíždí svět.

POLEMIKA

Sázka na církev

Musím protestovat proti článku bratra Dana Drápala v čísle 17/2007 Kostnických jisker. Píše o hazardu a do článku vsunuje čertovo kopýtko: „Zdaleka ovšem neplatí, že sázejí pouze lidé s vyššími příjmy. Je velmi pravděpodobné, že mezi těmi, kdo se budou bouřit proti poplatkům za recept či poplatkům za návštěvu lékaře, budou mnozí, kterým nečiní velké potíže prosázet za týden desetkrát tolik v automatech.“ Autor tím míchá hrušky s jablkama, či prosazuje svůj mylný názor bez ohledu na druhé. Ozývám se proto jako pacient, jako lékař a jako křesťan. Jako pacient proto, že v důchodovém věku potřebuji více lékařů i nutných léků. Nestačí mi jenom prak-

tický lékař na předpis léků, ale potřebuji každé 3 týdny internistu nebo kardiologa.. Dále potřebuji diabetologa .Samozřejmě občas také očního lékaře a podobně. Poplatky budou jenom naskakovat. Přitom i léky jsou stále dražší. A podobně. Ozývám se jako lékař. Je známou skutečností, že lze třeba za tři dny prohrát život s diagnózou akutní bricho. Nebo lze získat trvalou srdeční vadu po přechozené angíně. Zvláště staří lidé, kteří žijí osamoceně a obracejí každou korunu, spíše vynechají návštěvu s poplatkem u lékaře a mohou přijít o zdraví nebo i o život. Ozývám se jako křesťan. Pán Ježíš Kristus léčil zadarmo, podobně i

V čem je problém? V tom, že náš prezident i americký ex-viceprezident předkládají černé, nebo bílé vidění světa. Daný přístup připomíná spíše působivou reklamní kampaň. Jsme zaklínáni „dokumentárním" filmem a vědeckostí protagonistů. Vědci by ovšem měli být otevření pro rozhovor, kritiku i polemiku; řešit otevřený problém. Přiznat, v čem si nevědí rady. Určitě přivítat otevřenou reflexi a brát vážně odborné argumenty druhé strany. Sejt se s ní. A laikovi dát do složitých vztahů alespoň nahlédnout. A právě to nám krásný barevný film neu-možnil, stejně jako přístup pořadatelů programu. Zbývá snad povzdechnutí Jobovo: *Ale moudrost, kde se najde? Kde je místo rozumnosti? Člověk nezná její cenu, v zemi živých se nenajde. Propastná tůň praví: »Ve mně není,«moře říká: »Já ji nemám«* (28,12-14)
Jan Kašper

Zapomenuté výročí

Dokončení ze str. 1

a pod. Po smrti Metoděje byla slovanská bohoslužba zakázána. Žáci a pokračovatelé obou bratří misionářů slovanského původu byli ze země vyhnáni. Byli to především bavorští biskupové, kteří považovali Moravu za sféru svých zájmů, podobně jako Sasové zase v Čechách, kteří převedli území někdejší Velké Moravy do druhého tábora víry. Slovanská liturgie byla nahrazena latinskou. Němečtí misionáři byli špatně jazykově připraveni, kázali většinou jen německy, lid jim málo rozuměl. Moravská církev byla v r. 885 zlikvidována, ale slovanské zvěstování evangelia zůstalo v národě v živé paměti. V Sázavském klášteře byla dlouho tato tradice pěstována, takéž císař Karel IV. měl velký vliv na založení kláštera v Praze na Slovanech. Tam byla později ideově zrozena Jednota bratrská, když husitský mnich bratr Řehoř, syn Rokycanovy sestry, byl s mnohými spolubratry ve víře častým posluchačem kázání svého strýce v Týnském chrámě, Římem nikdy nepotvrzeného arcibiskupa podobojí. Později měl Řehoř kontakty i s P. Chelčickým a stal se spoluzakladatelem Kunvaldského bratrstva zákona Kristova. Po Bílé Hoře nebylo u nás místo ani pro východní pravoslavnou církev.

O všem rozhodoval jen „římský oltář a vídeňský trůn"; jezuité a císař. Taktéž se téměř neví, že teprve až Toleranční patent dovolil pravoslavným omezenou činnost, stejně jako evangelíkům. Později, když všechny nekatolické církve byly zrovnoprávněny, mohla se pravoslavná církev rozšířit i v naší vlasti. V Čechách mnoho sborů nemá, na Moravě už více; ještě silnější je v sousedním Slovensku. Vzpomínáme, jak si statečně počínali jejich věřící v odboji proti nacismu zvláště v Praze v chrámě Cyrila a Metoděje v Resslově ulici, když v podzemí ukrývali londýnské parašutisty, ale to už je o něčem jiném, co je dostatečně známo. S rozpaky se díváme na současné každoroční červencové velkolepé vzpomínkové oslavy slovanských věrozvěstů na Velehradě, když známé dobové pozadí. Stejně tak na vyhlášení papeže, že Cyril a Metoděj jsou apoštolé Evropy; přesněji řečeno, že byli duchovní spolutvůrci rané střední Evropy. Dá se to říci o východní pravoslavné části církve, především o Bulharsku, Srbsku, Ukrajině, Bělorusku a Rusku. Tam liturgie je dosud staroslovanská a navíc dnešní jejich azbuka vznikla z tzv. hlaholice, písma sestaveného na základě řečtiny, které nám přinesl jazykově vzdělaný Konstantin, později zvaný Cyril. Forma vyznávání

křesťanství podle západního římského latinského obřadu měla u nás jiné misionáře. I když si zakladatelů slovanského písemnictví velice vážím, neumím si představit, že bych měl psát jinak než latinkou a věděl jen málo o kultuře evropského Západu, jak je tomu leckde u pravoslavných křesťanů. Někdo může oprávněně říci, že oslava člověka, byť se jedná o Cyrila a Metoděje, není dnes věcí podstatnou, je to už jen historie. Máme jiné problémy. Jde nám především o to, jak získat ztracenou pozornost a důvěru při zvěstování evangelia, když se nalézáme v údobí inflace slov a konzumního způsobu života. Tu hledáme, jak a co říci bez náboženských frází, civilně, pravým způsobem to právě. Zatím se nám to moc nedaří. Horlivost sama o sobě nestačí, umí někdy ještě více pokazit. Toto zde dnes řešit nebudeme. Šlo mi jen o to ukázat něco z toho, co se dělalo ve jménu Ježíše Krista a křesťanství v naší vlasti. Nedivme se, že jsme tolik ztratili na přitažlivosti, když jsme mnohokrát na různých místech zklamali. A nejsou to jen ti „zlí" římsští, nebo ortodoxní pravoslavní, i protestantští „berani" zklamali, dávali jsme všichni špatné svědectví. Nyní sklízíme, co se urodilo...

Miroslav Hloušek

ET-KJ

Sbor Bratrské jednoty baptistů v Praze, nám. Jiřího z Poděbrad – jeho vznik a současnost

Sbor Bratrské jednoty baptistů na Vinohradech byl založen 25. března 1885 v Hleděbci u Veltrus. Stalo se tak na podkladě misijních snah Aloise Meereise, který byl původně kolportérem Biblické společnosti ve Vídni. Ten při svých cestách po Rakousko-Uhersku neopomíjel sdílet i výzvu Pána Ježíše ke křtu na podkladě osobního uvěření. Při svých cestách se setkal s Jindřichem Novotným, tehdy starším sboru Svobodné reformované církve v Praze. Ten přišel k poznání významu biblického křtu a byl při založení sboru zvolen kazatelem. Sbor začínal svoji činnost se šestnácti členy. Přes velké obtíže, které kladl tehdejší režim, sbor dosáhl po osmnácti letech svého trvání počtu kolem dvě stě padesáti pokřtěných. Ti se nacházeli v poměrně rozsáhlejší diaspoře, protože misijní činnost značně přesahovala nejbližší okolí. Tak postupně vznikaly i další sbory. Co říci v rámci omezeného rozsahu tohoto článku o současném sborovém životě? Za podklad lze užít zprávu, kterou kazatel předložil na výročním sejití církve. Ta začíná předně důvody vděčnosti Pánu Bohu za nejrůznější projevy jeho milosti. Ano, máme být za mnohé co vděční! Je to předně věrná práce těch, kteří jsou v popředí sborové práce (staršovstvo, diakoni a sborová rada), jsou to učitelé nedělních besídek, vedoucí dorostu i vedoucí mládeže. Je to řada těch, kteří konají i mnohou nevnímanou práci, bez které by však sborový život mohl pokračovat jen s velkými těžkostmi. Jsme vděční také za zaměstnance sboru, protože vedle kazatele sbor zaměstnává ještě kazatele pro pastorační, sborovou sestru, misijního pracovníka (na poloviční úvazek) a správce objektu.

Při svém poslání nezapomínáme na misijní činnost, kterou se snažíme konat navazováním a prohlubováním vztahů s přáteli. Jsme Pánu Bohu vděční za to, že na sborové půdě pokračují konverzační kroužky (angličtiny, němčiny a francouzštiny), zájmové kroužky (výtvarný a ručních prací), misijní skupina žen, klub maminek a seniorů. (O misijních snahách mládeže hovoří jejich samostatný příspěvek.) V této souvislosti nelze nedodat, že ke své lůstosti vesměs postrádáme hlubší zájem přátel o evangelium a sborové obecnství. Nemůžeme však svými snahami neukazovat svoji lásku a zájem o ně, když nás k tomu Pán Bůh vede a dává nám naše schopnosti.

Za zmínku stojí ještě existence tří "domácích skupin". Jedná se o rodiny s menšími dětmi, které se pravidelně i méně pravidelně setkávají ke vzájemnému sblížování a ke studiu Písma svatého. Kazatel se ve své zprávě dále věnoval věcem, které ho rmoutí. Mezi ně

patří především důsledky velkoměstského života, kterým dnes mnozí podléhají. Upadá účast na modlitebních chvívích, na biblických hodinách a slabší účast na bohoslužbách o církevních svátcích je přímo alarmující. Je tak před sborem zodpovědné přehodnocení přetrvávajících forem sborového života, protože sbor musí brát v úvahu určité sociologické skutečnosti současné společnosti. Je nutné prosit Pána Boha o moudrost, jak naplnit potřeby členů sboru v daných poměrech, jaké činnosti opustit pro jejich neefektivnost. Takovým současným pokusem o novější formy je na příklad nedělní večerní setkávání, které organizuje střední generace. Uskutečňuje se v mimocírkevním zařízení, kam se snadněji dají pozvat přátelé, nemluvě o přijatelnější době s ohledem na jejich časové možnosti. Závěrem je na místě popřát čtenářům, aby si vážili svých sborových obecnství a aby zmocnění Duchem svatým v nich naplňovali Boží vůli. Vždyť: "Jsme zajisté jeho dílo, jsouce stvoření v Kristu Ježíši k skutkům dobrým, kteréž Bůh připravil, abychom v nich chodili." (Ef 2, 10)

Miloš Šolc ml., kazatel sboru

VINOHRADSKÝ SBOR BJB VE VZTAHU KE KOSTNICKÉ JEDNOTĚ

Velmi úzký vztah vinohradského BJB sboru ke Kostnické jednotě vznikl vstřícností bývalého redaktora Kostnických jisker a tajemníka KJ Dušana Čapka a předsedy Kostnické jednoty faráře ECM Frankovského. V Kostnických jiskrách se ještě za hluboké totality, kdy se hlásal brzký zánik křesťanství, začaly objevovat naše články ze světa misie, což nakonec vyústilo v pravidelné podporování kamerunské misie, kam čtenáři KJ zasílali balíčky. Korespondenci z Kamerunu jsem překládala a rozesílala na československé adresy. Nav-

štívali nás také zástupci Kamerunské misie, bývalí misionáři v Súdánu a Kame-runu, manželé Landoltovi ze Švýcarska. Bratr farář Frankovský tehdy navrhl, aby tato rozvíjející se činnost publikační, zásilková a přednášková dostala nějaké oficiální zastřešení, a tak v září 1989 vznikl Misijní odbor Kostnické jednoty. Spojení s Kost-nickou jednotou jsem jako baptistka vnímala tím intenzivněji, protože dlouholetý název naší denominace byl Jednota Chelčického, a KJ jsem vždycky chápala jako strážkyni naší reformační tradice. A

gelikální časopis u nás, který se nebojí aktualizovat poselství biblických prorocství do naší doby. Jeho překlad z němčiny bezplatně zajišťujeme, aby byl časopis cenově dosažitelný pro co nejširší okruh odběratelů.. Výčet našich publikací, zaměřených zejména na Izrael, by přesáhl rámec informačního článku. Díky spolupracovníkům z nejrůznějších společností a denominací se velice úspěšně a za velkého zájmu církevní i sekulární veřejnosti podařilo zorganizovat už dvě námi iniciované konference o Izraeli: Židovské Kladno a Pardubice pro Izrael. Vnímáme, jak velká a rozsáhlá je žeň a jak málo je pracovníků. I dnes platí výzva Pána žně, abychom prosili za vyslání nových pracovníků.

Ludmila Hallerová

VINOHRADSKÁ MLÁDEŽ

Mladí lidé z vinohradského sboru se vždy scházeli a zabralo by asi mnoho stránek, kdybychom měli popisovat celou historii této mládeže. Rád bych se proto s vámi podělil o několik postřehů z posledních let a představil vám tak dnešní mládežníky.

Jak jsme začínali

Před devíti lety dostala naše mládež možnost spolupřátat English Camp s Křesťanskou akademií mladých (jde o letní tábor s výukou angličtiny za účasti lektorů z USA) a myslím si, že tento impuls v mnohém změnil charakter naší skupiny. Na začátku byla snaha srozumitelným způsobem předávat dál poselství evangelia, ale brzy jsme si uvědomili, že evangelium nepředáváme jen slovy, ale celým svým životem. To, jakým způsobem žijeme a jak se chováme jeden ke druhému, v mnohém potvrzuje nebo vyvrací naše slova. Důležité pro nás bylo také to, že jsme si uvědomili, že zodpovědnost za obrácení člověka neleží na nás, ale na Bohu (J 6,44) a že je to jeho Duch, kdo vede k pokání. Ve chvíli, kdy jsme to přijali do svých životů, jsme se i my stali svobodnějšími a naše svědectví již nebylo vynucenou povinností, ale stalo se svobodným. Naše rozhovory s přáteli se změnily z konfrontace a bitvy argumentů na svědectví o tom, co Bůh udělal a dělá v našich životech. A někteří lidé teprve v tu chvíli začali poslouchat.

Co jsme se naučili

Tyto kempy byly pro nás důležité také proto, že jsme mohli poznávat nové lidi mimo sbor a uvědomovat si, že rozdíl, který jsou mezi námi, jsou jen v tom, že jsme poznali Krista. Nejsme lepšími nebo horšími lidmi z toho důvodu, že jsme věřící, ale že máme nový život v Kristu – a to pouze skrze jeho milost. Já osob-

ně jsem si během těch několika let uvědomil, že se často určitým způsobem vnitřně povyšuji nad ty, co Boha neznají, jako by snad moje víra byla mojí vlastní zásluhou.

Příchod nových lidí

Do mládeže pak začali postupně přicházet noví lidé; hledali jsme proto způsoby, jak se o ně starat a jak jim pomáhat v jejich duchovních začátcích. Začali jsme se proto scházet nejenom na mládeži, ale také během týdne v menších skupinkách, kde jsme se společně modlili, sdíleli a studovali Písmo. Po několika letech jsme také začali hledat, kdo by mohl pokračovat ve vedení mládeže. Začali jsme připravovat nový tým a postupně mu předávat všechny zodpovědnosti. Teprve nyní po letech vidíme cestu, po které nás Bůh vedl a díky jeho milosti si také můžeme uvědomovat i svoje chyby a rozpoznávat, co pro nás bylo podstatné a co nám naopak uniklo. Jedna z věcí, kterou jsme začali vidět, je skutečnost, že mladí lidé nemohou žít svůj život jen v prostředí svých vlastních vztahů, skupinek nebo mládeže, ale že potřebují vnímat také širší obecnství. I tyto další vztahy jsou pak založeny na tom, že jsme si navzájem bratry a sestrami. Pro tuto skutečnost očekáváme na Boží oslovení i v této nové rodině.

Co je mládež?

O mládeži se někdy jednoduše mluví z toho důvodu, že je to skupina, kterou můžete lehce pojmenovat a určit na základě jejich věku – můžeme slyšet, že „mládež“ má ty které názory nebo úkoly, ale ať už jde o jakkoliv velkou skupinu, vždy jde o konkrétní jednotlivce, kteří jsou součástí sboru a jako takoví ho tvoří a ovlivňují. Přál bych si proto, aby toto propojení bylo co nejužší a aby se i v našem sboru všechny generace mohly navzájem obohatit tím, co mají za sebou nebo před sebou a ve sdílení svých životů před Bohem.

Jan Jackanič

Osmdesátiny bratra M. Makovičky

Bratr emeritní kurátor Miroslav Makovička se narodil jako deváté dítě z deseti sourozenců 13.července 1927 v Radlicích na „Kuřince“, kde spolu s rodiči žili v chalupě, kterou jim tatínek postavil.V těchto místech se dodnes konají křesťanské tábory pro děti a mládež. Při osidlování pohraničí po roce 1945 se rodina přestěhovala do Mutišova a začala hospodařit na zemědělské usedlosti. I tam bydlelo dost rodin z ČCE, a tak se zde mladí začali v neděli scházet, číst Bibli, hrát hry apod. Tam se také br. Makovička seznámil se svou budoucí manželkou Boženou Žlučovou. Svatba se konala v r.1953. Společně pak koupili domek ve Slavonicích, do kterého se jim v období 1954-65 narodilo 6 dětí. I

Polemika

Každý dar a každé pozvání je možno buď přijmout, nebo odmítnout. Nový německý překlad Bible, o kterém psal b. farář Adam Balcar v článku Bible a bohoslužby ve „spravedlivé“ řeči feministické teologie? (ET-KJ č.15) přijímám jako důležitý dar evropské ekumeny. Tuto velkou práci odevzdala na podzim r. 2006 veřejnosti skupina biblistek a biblistů, přesvědčených o tom, že zbožnost a vědeckost se navzájem nevylučují. Rozsáhlý projekt o 2400 stranách nazvali jak nazvali. Stačilo by ubrat na patosu a říci: pokusili jsme se být o něco spravedlivější. Tak to bylo míněno, že totiž nový překlad je stadiem v nekončícím procesu práce s Bibli. Vyžaduje vlastní přemýšlení nad Bibli, probouzí otázky a rozhovory. Překvapuje. Zároveň však maximálně respektuje původní text. Nic se nevynechává a nepřepisuje. Samozřejmě nechybějí ani pasáže, které oslavují násilí, vymezují Izraelce proti ostatním nebo jsou nepřátelské vůči ženám. V čem nový překlad nepokračuje? Nechce prodlužovat situaci, kdy ženy spolu-míněné zmizely. Kdy překlady způsobovaly jejich neviditelnost. Příklad:„bratři“ v Českém ekumenickém překladu, „bratři a sestry“ v Harper Collins Study Bible, „sourozenci“ v novém německém překladu (2 K 13,11). Autor původního článku se obšírněji zastavil zejména u významného bodu, jak se v překladu tlumočí řeč o Bohu a k Bohu. Tento převod je vskutku zřetelně zvýrazněn. Cílem je naznačit, že tetragram, vlastní Boží jméno jedinečné, tajemné a nevyslovitelné, již od biblických dob se nahrazovalo jiným čtením. Proto se uvádějí všemožné varianty a alternativy. Bůh je Věčný, Věčná, Adonaj, Jméno, Živý, Živá, Božství, Otec, Matka atd. Za touto zdánlivě nesmyslnou pestrostí metafor je snaha zdůraznit, že Boží skutečnost přesahuje možnosti naší řeči. Stále se jen pokoušíme přiblížit se k Božímu tajemství. Všechny pokusy zůstávají na úrovni předběžnosti a nedostatečnosti. Dochází přitom opravdu k feministické ideologizaci Boží skutečnosti, k její sexualizaci? Napořád je snahou překladově naznačit kvalitu Božího vztahu k nám. Bůh s námi jedná tak, jako jedná s dětmi dobrý otec a dobrá matka. Boha nelze zúžit ani

když uživit šest „hladových krků“ dalo spoustu práce a shánění, našli si rodiče čas na to, aby dětem vyprávěli o Bohu a vedli je k víře. Dnes jsou všechny děti vdané či ženaté a manželé Makovičkovi se mohou radovat z 23 vnoučat a zatím 3 pravnoučat. Vnoučata jsou vedena k víře a většina z nich pracuje porůznu „na vinici Páně“, což je zřejmě největší radostí br. kurátora i jeho manželky. Br. Makovička se od mládí činně účastnil sborového života, nakonec jako dlouholetý kurátor (1977 - 2007) telčského sboru. Spolu se svou manželkou Boženou tvořili také bezpečné zázemí veškerých aktivit v kazatelské stanici ve Slavonicích. Vzájemně se přitom ve vzácné shodě doplňovali: on pečoval

Bible ve spravedlivé řeči z perspektivy otevřenosti

volbou dikce. Převažující tradice nás učila nepohlavně myslet o Bohu jakožto otci. Ne však o Bohu jakožto matce. Převládla výrazová chudoba, jednostrannost metafor. Z Bible samé zaznívá zřetelně, že Boží realitu nelze ztotožnit s žádnou fixovanou ani mužskou ani ženskou podobou (Dt 4,16-18). A také zřetelně: Bůh není muž (hebr. v Nu 23,19; Oz 11,9). Jestliže se někdo s novým německým překladem odváží oslovit Boží majestát jako „Paní nade vším“ nebo „Moudrost“, což tím Boha umenší nebo sníží? Žádné „feminizaci bohoslužebného života“ se tím šance nedává. Samozřejmě se i v tomto překladu setkáváme s jednotlivostmi diskutabilními. Upozorňuji na ně i křesťanské feministky (srovnej dr. Reihild Traitler, Neue Wege 3/07). I ti, kdo Bibli ve spravedlivé řeči velmi oceňují, kladou otázky. Kreativní přístup si však dává práci, vynakládá námahu a hledá. V připojeném glosáři a poznám-

Dorkas – sociálně–teologická škola v Olomouci

Již 16 let připravuje křesťanské sociální pracovníky škola, která se svým názvem hlásí k odkazu Kristovy učednice jménem Dorkas, jež podle 9. kapitoly Skutků apoštolských vynikala na poli raně křesťanské diakonie. Řeč je o Vyšší odborné škole sociální a teologické – DORKAS, která sídlí v Olomouci – jen pár kroků od zbořeného kostela sv. Blažeje, kde se v 16. století konaly evangelické bohoslužby. Zřizovatelem školy, jež se ekumenicky otevřela křesťanům všech vyznání, je Bratrská jednota baptistů. Ke specifikům školy Dorkas patří propojení sociálního vzdělání se základní průpravou teologickou, pestré ekumenické společenství a rodinná atmosféra, kterou podtrhuje skutečnost, že součástí školní budovy je i studentská kolej s celotýdenním provozem. Škola je řádným členem Asociace vzdělavatelů v sociální práci a její vzdělávací program Sociální a teologická činnost naplňuje standardy vzdělávání pro přípravu sociálních pracovníků v souladu se zákonem o sociálních službách. Studenti školy Dorkas jsou však připravováni i

val v případě potřeby o zajišťování bohoslužeb a o sborový dům, ona vedla děti v nedělní škole a starala se o bratry a sestry, kteří k nám přijížděli k nabrání nových sil. Pokud zdraví dovoluje, pokračují oba manželé i nadále v různé službě ve sborovém společenství. Myslíme na ně s vděčností a láskou v radostném a upřímném obecenství sborové rodiny. Vzpomínají na ně jistě i mnozí z rekreatů, kteří prožili ve Slavonicích, často opakovaně, hřejivé a opravdu rodinné prostředí ve sborovém domě. Prosíme Pána Boha, aby oba manželé zachoval i do dalších dnů ve své milosti a dodával jim sílu k jejich věrné službě.

Dana Kameníková

kách lze dobře sledovat myšlenkové postupy překládajících. PROČ se rozhodli přeložit to které slovo právě tak a ne jinak. Nebo když potom v obsahu novozákonních knih nenajdeme Skutky apoštolů, ale nový název „O době apoštolů“, není nutné v tom spatřovat puntičkářskou svévoli feministické teologie. Můžeme si být jisti, že toto označení uvedli vydavatelé po zralé úvaze na základě studií podložených poznatků. Je nesporně zajímavé, že projekt uvítal mimo jiné švýcarský rabín Michel Bollag. Prohlásil, že „ tento překlad je jako každý jiný překlad ve velké míře interpretací, midrašem, a proto se může, smí a má také kritizovat“. Dál užil i slov ještě výraznějších. Projekt je podle něj po údobích pogromů „znamením obratu“ a „ důvodem k naději“, že poroste lepší pochopení biblických jazyků a prohloubí se probíhající židovsko-křesťanský dialog.

Jana Opočenská

pro službu v církvích jako pracovníci s dětmi a mládeží, pastorační či misijní pracovníci. S úsilím o neustálé zkvalitňování odborné úrovně poskytovaného vzdělávání souvisí probíhající jednání s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích o uznávání předmětů absolvovaných na škole Dorkas při navazujícím studiu v bakalářských programech TF JČU. Jedná se především o obor Sociální a charitativní práce, kde je největší příbuznost se vzdělávacím programem školy Dorkas. Určitá návaznost se týká i dalších bakalářských oborů jako Pedagogika volného času či Pastorační asistence. Uzavření smlouvy se předpokládá v průběhu školního roku 2007/08. 27. srpna 2007 proběhne přijímací řízení k vyššímu odbornému studiu na škole Dorkas. Přihlášky a další náležitosti je třeba zaslat na adresu školy nejpozději do 17. srpna. Podrobné informace o vzdělávacím programu a podmínkách přijímacího řízení jsou zveřejněny na www.dorkas.cz

Petr Hlaváček, ředitel školy Dorkas

Manželé Makovičkovi

Inzerce

NOEMI WWW.NOEMKA.COM
Seznamka pro věřící všech věkových skupin (st. 18 let). Podrobné informace Vám zašleme poštou nebo e-mailem. Adresa: Noemi, Na Mušce 1124, 534 01 Holice. Tel/sms: 00420-777222877, e-mail: info@noemka.com

č. 1
TRPĚLIVÝ LEKTOR ANGLIČTINY nabízí v Praze hodiny pro začátečníky, věčně začátečníky i středně pokročilé. Individuální přístup. Přihlášky zasílejte poštou na adresu redakce Ječná 19, Praha 2, nebo e-mailem: ET.KJ@worldonline.cz.

č. 35

Pozvánky

FARNÍ SBOR ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V PRAZE - KOBYLISÍCH, KOMUNITNÍ CENTRUM U JÁKOBOVA ŽEBŘÍKU
Georg Fridrich Händel: MESIÁŠ - Oratorium o třech částech
Ensemble Musica Sacra Tübingen, řídí Luise Scheel
Středa 1. srpna 2007 v 19.00 h
Kostel U Jákovova žebříku, U Školské zahrady 1
Vstupné dobrovolné

* * *

FARNÍ SBOR ČCE VE STŘÍBRĚ zve všechny příznivce na tradiční setkání nejen reemigrantů a jejich potomků, které se uskuteční dne 12. srpna 2007 od 14 hodin na hřišti v Trpistech. Slovem Božím poslouží bratr Vlastimil Pospíšil, farář BJB v Brně. Srdečně zve staršovstvo sboru.

Nové desatero

Vatikán vydal „deset přikázání“ pro motoristy s cílem zlepšit situaci na silnicích. Přikázání mluví o zodpovědnosti řidičů za své chování na silnicích a za stav jejich vozidel. „Nevyvážené chování řidičů na silnicích je různé a sahá od obvyklé neslušnosti až po hrubé urážky, proklínání a rouhání. Řidiči v kritických situacích často ztrácejí smysl pro zodpovědnost a svévolně porušují předpisy,“ říká se v nejnovějším dokumentu Papežské rady pro pastorační péči o migranty a lidi na cestách s názvem „Směrnice pro pastorační péči na cestách“. „Někteří lidé zvládnou krizové situace dobře, zatímco jiní ne. V mnohém to závisí na jejich charakteru, vzdělání a schopnosti sebeovládání,“ říká dále vatikánský dokument. (Řím, 20. 6. 2007 – ENI)

VYSOKÉ TATRY
- UBYTOVÁNÍ V SOUKROMÍ.
Telefon: +421/52/7754 855, +421/905/346 354.
E-mail: valekmil@seznam.cz

č. 15

Oznámení

Misijní odbor Kostnické jednoty, Organizace ESTER, nakl. A-ALEF Ostrava letos opět vydá náměty k modlitbám za islámský svět v rámci islámského měsíce postu a modliteb, které vycházejí ve mnoha světových jazycích a spojují křesťany k modlitbám za 1,4 miliardy muslimů na celém světě a miliony z nich v celé řadě evropských států. Více než kdy jindy v ohrožení fundamentalistickým terorismem extrémních islámských skupin je na následovnicích Knížete pokoje, aby se spojili v modlitbách za islámský svět. Letošní Ramadán začíná 13. září a končí 12. října. Modlitební náměty najdete také na internetové adrese <http://www.cz/islam/>. Tam si také můžete objednat papírovou brožuru, nebo na poštovní adrese: Ludmila Hallerová, Ve vilách 7,140 00 PRAHA 4 – Michle. Na rok 2008 také vydáváme ve spolupráci s maďarským nakladatelstvím MNR izraelský kalendář s nádhernými fotografiemi ze Svaté země. Každý měsíc má uvedeno některé starozákonní zaslíbení a jeho novozákonní naplnění. Upozorňujeme také na lednové, jarní a podzimní zájezdy do Izraele a na konference o Izraeli. V roce 2008 se má konat v Českých Budějovicích. Rezervujte si volný začátek června 2008!

(Ih)

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890. *A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365

Proč jsem přesvědčen, že Charta Oecumenica je nebezpečím pro protestantské církve

Jsem přesvědčen, že dokument Charta Oecumenica je jedním z projevů té formy ekumenického hnutí, které představuje pro protestantské církve sice málo zřejmé, ale zato závažné nebezpečí. Proč? Důvodů je celá řada, uvedme zde jen některé z nich. Myslím, že největší nebezpečí spočívá tom, že se církve zavazují k takové jednotě ve víře, která - ve světle závazného učení katolické církve - znamená opuštění základních prvků reformace a v podstatě přijetí katolického pojetí víry, spase-ní i svátostí. Církve se v Chartě zavazují „jít vstříc cíli, kterým je eucharistické společenství“. Celá řada dokumentů katolické církve, ať již věroučných nebo právních, a to i těch nejnovějších, zdůrazňuje jednoznačně, že eucharistie jako oběť patří mezi nespochybnitelné a neomylné základy katolické víry. V katolickém pojetí znamená eucharistie oběť, ve které se koná dílo vykoupení. Toto obětní pojetí je v příkrém rozporu s pojetím reformačním. Protestanti vždy věřili, že Ježíš Kristus byl obětován jednou pro vždy a že touto svou jedinou, dokonalou obětí zajistil spásu každému věřícímu (viz Žd 10,14). Proto není třeba znovu přinášet oběť za hříchy (viz Žd 10,18). Právě pojetí eucharistie jako oběti vždy přinášelo nepřekonatelné rozdělení katolické církve a církví vzešlých z reformace. Při popisu tohoto rozdělení již Luther napsal: "Tedy jsme a navždy zůstaneme rozděleni a proti sobě. Oni to jistě cítí: Kde padá mše, padá i papežství." Reformovaný Heide-lberský katechismus dává na otázku "Jaký je rozdíl mezi večeří Páně a papežskou mší?" jasnou odpověď: "Mše tedy v zásadě není ničím jiným než popřením oběti a utrpení

Potřebný sociologický pluralismus Charty

Podpis dokumentu Charta Oecumenica osmi církvemi české ekumeny byl na některých křesťanských webových stránkách a v některých církevních ústředích provázen někdy až ostrou diskusí. Ukázalo se, že Charta obsahuje pro některé křesťany několik neuralgických bodů. Jedním z nich byl nepochybně úkol vyhlášený v 11. článku o rozvíjení vztahů s islámem: „Zavazujeme se, že budeme k muslimům přistupovat s úctou; že se budeme spolu s muslimy podílet na společných záležitostech." Diskuse nad tímto článkem prozrazují určitou neujasněnost v chápání Kristova evangelia v otázce vztahů k lidem jiných náboženství. Je jasné, že nelze fandit aktivitám militantních muslimů a tolerovat výchovu k násilí a terorismu. Postoj k islámskému terorismu ale není předmětem Charty. Charta se zaměřuje na soužití s muslimy v rámci sousedských vztahů a v podstatě vyzývá k sociologickému pluralismu, který předkládá jako důležitou cestu pro současnou Evropu. Nelze popřít, že Charta Oecumenica nedělá kompromisy ve věcech Kristova evangelia. Jako jeden z mála ekumenických dokumentů se silně přiznává ke společným křesťanským vyznáním a podtrhuje důležitost Písma svatého a trojiční rozměr víry. Také nechybí výzvy k vyznavačskému křesťanství a přinášení

Ježíše Krista a proklatým modlářstvím." Závažné dokumenty katolické církve stanoví: "Církevní společenství vzniklá z reformace, odloučená od katolické církve, neuchovala původní a úplnou podstatu eucharistického tajemství, především proto, že jim chybí svátost kněžství. A z tohoto důvodu není pro katolickou církev možné vzájemné eucharistické přijímání s těmito společenstvími." Z pohledu katolického práva jedinou možností eucharistického společenství je, pokud protestanti přijmou katolické pojetí: "Je nutné, aby projevíli katolickou víru, pokud se týká těchto svátostí." Jsem přesvědčen, že závazek jít vstříc cíli, kterým je eucharistické společenství, je zcela v rozporu se samotnými základy reformace a znamená popření jedinečnosti oběti Pána Ježíše Krista na Golgotě. Charta dále například přináší závazek: "Zvláště manželé rozdílného vyznání musejí být podporováni v tom, aby žili ekumenu ve svém každodenním životě." Tento závazek vypadá lákavě, avšak jen do té doby, než si uvědomíme, že katolické právo požaduje, aby rodiče zajistili svým dětem katolickou výchovu a nedává jim v tomto svobodnou

volbu. Také samotné uzavření takového manželství snoubenců rozdílného vyznání je možné pouze katolickou formou a „ekumena" u manželů rozdílného vyznání je jasně směřována ke katolickému pojetí manželství. Charta Oecumenica o těchto požadavcích katolického práva nehovoří a vytváří dojem jakési rovnosti či rovnoprávnosti vyznání. To však není pravda - katolické právo tuto rovnost a možnost volby vyznání výslovně vylučuje. Katolická církev ve svých dodnes platných a závazných dokumentech rovněž výslovně proklíná základní kameny protestantského pojetí víry a učení o ospravedlnění. Pokud je její úsilí o ekumenismus upřímné a neznemená pouhou novou formu rekatolizace pod heslem jednoty, měla by začít zrušením těchto prokletí (anathemat). Bez toho jsou dokumenty o „jednotě" laciné a nevěrohodné. Rozsah tohoto příspěvku neumožňuje shrnout všechny zásadní důvody, které podle mého názoru svědčí o tom, že závazky obsažené v dokumentu Charta Oecumenica svou asymetrií představují jednosměrnou cestu ke katolictví, a to za cenu opuštění základních prvků reformačního učení. Podrobnější analýzu „Charta Oecumenica - kritická reflexe se zřetelem ke katolickému dogmatu a kanonickému právu" lze nalézt například na adrese: www.apostolskacirkev.cz/view.php?cislocianku=2006122301. Za pozornost stojí také důvody, proč Chartu nepodepsal biskup SCEAV Dr. Piětak, viz: <http://sceav.cz/sceav/documents/Charta%20Oecumenica.doc>. **JUDr. PharmDr. Vladimír Bíba je členem Církve bratrské v Praze 1**

ším skupinám. Křesťanská církev věrně zachovává v římském impériu soteriologickou exkluzivitu Kristova díla, a to až do obětí života. Ve vyznání Ježíše jako Pána a Spasitele není kompromis. Ale ve věci vztahů k různým lidem můžeme vidět široký sociologický pluralismus církve, založený na univerzalitě Kristova díla. Apoštolé a další Kristovi učedníci přistupují k druhým lidem s úctou jako k těm, kteří byli stvořeni Bohem a za něž také Kristus dokonal dílo spásy. Ani dnes ve vztahu k jiným etnikům a k lidem jiných náboženství nelze jinak. Úcta, láska, praktická pomoc, ochota k dialogu a pokorné vyznání vlastní víry v Krista patří k sobě. Bez rozvíjení multikultur-ních vztahů by se křesťané sami odsoudili do uzavřené a bázlivé sekty, která nemá dnešní Evropě co

Pokračování na další straně

CHARTA OECUMENICA

SMĚRNICE PRO RŮST SPOLUPRÁCE MEZI CÍRKVEMI V EVROPĚ

„Sláva Otci i Synu i Duchu svatému" Jakožto členové Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí jsme pevně rozhodnutí, že budeme v duchu poselství obou ekumenických shromáždění, konaných v Basileji v roce 1989 a ve Štýrském Hradci v roce 1997, uchovávat a rozvíjet naše vzájemné rostoucí společenství. Děkujeme trojjedinému Bohu za to, že skrze Ducha svatého vede naše kroky ke stále intenzivnějšímu společenství. Doposud se osvědčily rozmanité formy ekumenické spolupráce. Chceme-li zůstat věrni Kristově modlitbě: „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal" (J 17,27), nemůžeme zůstat lhostejni k současné situaci. S vědomím naší viny a v připravenosti k obrácení se musíme vynasnažit o překonání rozdělení, která mezi námi ještě existují, abychom společně mohli národům hlásat evangelium. Skrze společné naslouchání Božímu slovu v Písmu svatém, skrze výzvu vyznávat naši společnou víru, jako i skrze společné jednání podle poznané pravdy chceme být svědectvím lásky a naděje pro všechny lidi. Na našem evropském kontinentu, který se rozprostírá od Atlantiku až po Ural, od Severního mysu ke Středoze-mnímu moři a který se v současnosti vyznačuje kulturou, jež je víc než kdy jindy pluralistická, se chceme skrze evangelium zasazovat o důstojnost člověka coby Božího obrazu a jako církve chceme společně přispět ke smíření národů a kultur. V tomto smyslu přijímáme tuto Chartu jako společný závazek k dialogu a ke spolupráci. Charta popisuje základní ekumenické úlohy, ze kterých odvozuje řadu směrnic a závazků. Na všech úrovních církevního života má vést k rozvoji ekumenické kultury dialogu a spolupráce a vytvořit závazné měřítko. Charta však nemá nikterak učitelský či dogmatický charakter nebo církevně-právní závaznost. Její závaznost spočívá spíše ve vlastním závazku evropských církví a ekumenických organizací. Ty mohou na základě tohoto textu formulovat vlastní dodatky a společné perspektivy, které se konkrétně zabývají jejich zvláštními výzvami a požadavky z nich vyplývajícími.

I. VĚŘÍME V JEDNU SVATOU, VŠEOBECNOU, APOŠTOLSKOU CÍRKEV „Usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech." (Ef 4,3-6) **1. Jsme společně povoláni k jednotě ve víře** Podle evangelia Ježíše Krista, jak nám o něm svědčí Písmo svaté a jak je vyjádřeno v ekumenickém nicejsko-caříhradském vyznání (381), věříme v trojjediného Boha: Otce, Syna a Ducha svatého. Tímto krédem vyznáváme „jednu svatou, všeobecnou, apoštolskou církev" a naše ekumenická úloha tedy spočívá v tom, abychom tuto jednotu, která je vždy Božím darem, učinili viditelnou. Viditelné jednotě ještě zabraňují zásadní rozdíly. Existují rozdílná pojetí, především co se týče církve a její jednoty, svátostí a úřadů. S tím se nemůžeme spokojit. Ježíš Kristus nám na kříži zjevil svou lásku a tajemství smíření; při jeho následování chceme vynaložit všechny své síly na to, abychom překonali problémy a překážky, které ještě naše církve rozdělují.

Zavazujeme se,
* že budeme jednat podle apoštolské výzvy listu Efezanům a vytrvale usilovat o společné pochopení Kristova spásného poselství v evangeliu
* že v síle Ducha svatého budeme pracovat pro viditelnou jednotu církve Ježíše Krista v jedné víře, která má své vyjádření ve vzájemně uznaném křtu a v eucharistickém společenství, jakož i ve společném svědectví a službě.

II. NA CESTĚ K VIDITELNÉMU SPOLEČENSTVÍ CÍRKVÍ V EVROPĚ *„Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým." (J 13,35)*

2. Společně hlásat evangelium Nejdůležitější úlohou církví v Evropě je společné hlásání evangelia slovem i skutkem pro spásu všech lidí. Tváří v tvář mnohostranné dezorientaci, odci-zení křesťanských hodnot, ale i nejrůznějšímu hledání smyslu jsou křesťané vyzýváni, aby svědčili o své víře. K tomu je třeba intenzivního nasazení a výměny zkušeností v oblasti katecheze, duchovní péče v místních společenstvích. Právě tak je důležité, aby veškerý Boží lid společně zprostředkovával evangelium veřejnosti a uplatňoval je společenským nasazením a přijímáním politické odpovědnosti. **Zavazujeme se,**
***
* že budeme uznávat, že každý člověk se může podle svého svědomí svobodně rozhodnout pro náboženskou a církevní příslušnost. Nikdo nesmí být veden ke konverzi skrze morální nátlak nebo materiální podněty; právě tak nesmí být nikomu zabráňováno v konverzi, ke které se svobodně rozhodl.
3. Jít si vzájemně vstříc V duchu evangelia musíme společně vyhodnotit dějiny křesťanských církví, které jsou charakterizovány mnohými dobrými zkušenostmi, ale i rozděleními, znepřátelením a dokonce válečnými konflikty. Lidská vina, nedostatek lásky a časté zneužívání víry a církve pro politické zájmy těžce poškodily věrohodnost křesťanského svědectví. Ekumena tedy pro křesťany začíná obnovou srdcí a ochotou k pokání a obrácení. *** **Zavazujeme se,**
* že budeme překonávat pocit vlastní soběstačnosti a odstraňovat předsudky, vyhledávat společná setkání, být jeden pro druhého; ***

Dokončení na následující straně

4. Společně konat

Ekumena se v současnosti projevuje v rozličných formách společného konání. Mnozí křesťané z různých církví společně žijí a působí – jako přátelé, sousedé, spolupracovníci, rodinní příslušníci. Zvláště manželé rozdílného vyznání musejí být podporováni v tom, aby žili ekumenu ve svém každodenním životě. ***

Je nezbytné, aby docházelo na evropské úrovni k posílení spolupráce mezi Konferencí evropských církví a Radou evropských biskupských konferencí a realizaci dalších evropských ekumenických shromáždění. ***

Zavazujeme se,

* *** hájit práva menšiny, odbourávat nedorozumění a předsudky mezi většinovými a menšinovými církvemi v našich zemích.

5. Společná modlitba

***

V některých církvích existují výhrady proti společné ekumenické modlitbě. Naše křesťanská spiritualita je však přece charakterizována ekumenickými bohoslužbami, společnými písněmi a modlitbami, zvláště modlitbou Otče náš.

Zavazujeme se

* modlit se za sebe navzájem a za jednotu křesťanů;

* že se budeme učit poznávat a oceňovat bohoslužby a ostatní formy duchovního života jiných církví;

* jít vstříc cíli, kterým je eucharistické společenství.

6. Pokračovat v dialogu

Přes naše rozdílná teologická a etická stanoviska má zásadní význam naše sounáležitost založená na Kristu. Byla nám dána obohacující rozmanitost, avšak protiklady učení v etických otázkách a v církevně-právních normách vedly i k rozdělení církví; rozhodující roli tu často hrály zvláštní historické okolnosti a rozdílný kulturní kontext.

Abychom dosáhli hlubšího ekumenického společenství, musíme bezpodmínečně pokračovat ve snahách o konsensus založený na víře. Bez jednoty ve víře neexistuje žádné plné církevní společenství. Neexistuje žádná alternativa dialogu.

Zavazujeme se,

* že budeme vědomě a intenzivně pokračovat v dialogu mezi našimi církvemi na různých církevních úrovních a zkoumat, co je možné a nutné prohlásit v závazné formě církevními autoritami za výsledky dialogu; ***

III. NAŠE SPOLEČNÁ ZODPOVĚDNOST V EVROPE

„Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.“

(Mt 5,9)

V průběhu staletí se vyvinula Evropa, která se na rovině náboženské a kulturní vyznačovala převážně křesťanstvím. Selhání křesťanů současně způsobilo v Evropě a za jejími hranicemi mnoho zlého. Vyznáváme spoluzodpovědnost na této vině a prosíme Boha a lidi o odpuštění.

Naše víra nám pomáhá, abychom se poučili z minulosti a nasadili pro to, aby křesťanská víra a láska k bližnímu vyzařovaly naději pro morálku a etiku, pro vzdělání a kulturu, politiku a hospodářství v Evropě a na celém světě. Církev podporují sjednocení evropského kontinentu. Bez společných hodnot není možné dosáhnout trvalé jednoty. Jsme přesvědčeni, že duchovní dědictví křesťanství představuje inspirující sílu k obohacení Evropy. ***

Zavazujeme se,

*** že budeme bránit základní práva proti jakýmkoli útokům;

* že budeme odporovat každému pokusu o zneužití náboženství a církve pro etnické nebo nacionalistické účely.

8. Smiřování národů a kultur

Rozmanitost regionálních, národních, kulturních a náboženských tradic vnímáme jako bohatství Evropy. Tváří v tvář četným konfliktům je úkolem církví, aby společně sloužily také smíření mezi národy a kulturami. Víme, že právě tak nezbytným předpokladem k tomu je pokoj mezi církvemi. ***

Jakožto církve chceme v Evropě společně podporovat proces demokratizace. ***Ke smíření patří podpora sociální spravedlnosti ve všech národech a mezi nimi, zvláště pak překonání propasti mezi chudými a bohatými a řešení problému nezaměstnanosti. Společně chceme přispět k tomu, aby migranti, uprchlíci a ti, kteří jsou bez domova, byli v Evropě přijati s důstojností hodnou člověka.

Zavazujeme se,

* že se postavíme jakékoli formě nacionalismu, která by vedla k ponižování ostatních národů a národnostních menšin, a budeme se nasazovat pro řešení bez násilí;

* posilovat postavení a rovnoprávnost žen ve všech oblastech života a podporovat rovnoprávné společenství žen a mužů v církvi a ve společnosti;

9. Ochrana stvořeného

Ve víře v Boží lásku, v lásku Tvůrce, s vděčností poznáváme dar stvoření, hodnotu a význam přírody. Se zděšením však vidíme, že dary země jsou vyčerpávány bez ohledu na jejich hodnotu, bez ohledu na jejich omezení a bez ohledu na dobro budoucích generací.

Chceme se společně nasadit pro trvalé životní podmínky pro celé tvorstvo. V zodpovědnosti před Bohem proto musíme společně uplatňovat a dále rozvíjet kritéria toho, čeho by lidé z hlediska vědeckého a technologického sice mohli dosáhnout, co však z etického hlediska dělat nesmějí. ***

Zavazujeme se,

* že budeme nadále rozvíjet takový životní styl, ve kterém namísto vlády ekonomických a konzumních tlaků zdůrazníme odpovědné a trvalé životní kvality; ***

10. Prohloubit společenství s židovstvím

Jedinečné pouto nás spojuje s izraelským národem, se kterým uzavřel Bůh věčnou smlouvu. Skrze víru víme, že naše židovské sestry a naši židovští bratři *„žůstávají Bohu milí pro své otce. Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná“* (Ř 11,28-29). *„Jim patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon i bohoslužba i zaslíbení, jejich jsou praotcové, z nich rodem pochází Kristus“* (Ř 9,4-5).

Litujeme projevů antisemitismu, jako jsou výlevy nenávisti a pronásledová-

Potřebný sociologický pluralismus Charty

Pokračování z předešlé strany

nabídnout. Sociologický pluralismus patří ke křesťanské existenci a velmi pomáhá překonávat xenofobii. Pokud bude vedle nás bydlet muslimská rodina, pak není důvod, proč bychom s ní nenavazovali sousedské vztahy a nesdíleli se v nesení břemen života.

K vyostření diskuse nad spoluprací s evropskými muslimy mohl přispět také méně přesný překlad Charty ve zmíněné větě. Anglický originál spolupráci definuje „to work together with Muslims on matters of

common concern". Přesněji to znamená: „Pracovat společně ve věcech společného (obecného) zájmu." Nejde tedy o povinné podílení se na tom, co nám není blízké nebo s čím nemůžeme souhlasit. Pokud s někým jedu na lodi a tato loď má trhlinu a nabírá vodu, pak je třeba se střídat u pumpy s muslimem, buddhistou i komunistou. Je třeba společně pracovat na věcech společného zájmu. Mnoha křesťanům dnes Evropa připomíná loď, která nabírá vodu a těžce se pohybuje. Je to patrně výzva pro naše pyšné a arogant-

Na okraj diskuse o Ekumenické chartě

Název dokumentu odkazuje k jiným „chartám" (např. Chartě lidských práv) přinejmenším ve dvojím ohledu: 1. „Charta" je rámcový dokument mezinárodního společenství, který ovšem vyžaduje, aby byl jednotlivými státy uznán, přijat, promítnut do legislativy a praxe. Stejně i Charta ekumenická – s tím ovšem, že těmi subjekty, které ji přijmou a promítnou do praxe, nejsou státy, nýbrž církve. 2. Funkce mezinárodních dokumentů typu Charty lidských práv je různá podle stavu společnosti, v níž mají působit. Může jít o společnost, kde dodržování lidských práv není problémem, je běžnou praxí – pak Charta ustupuje do pozadí jako něco skoro nadbytečného. Může ovšem jít o společnost (totalitní), které normy lidských práv odmítají uznat – pak je Charta něčím nežádoucím a rušivým. Nejčastější případ jsou společnosti, které lidská práva uznávají, ale v praxi jejich realizace skřípe – pak je Charta vhodným rámcem, k němuž je možno se odvolat. Iniciátoři a autoři Ekumenické charty počítali nejspíše nikoli se situací první nebo druhou, nýbrž právě s touto třetí situací v církvích.

Jinak řečeno: Výchozí situací Charty je situace rozděleného křesťanstva, v němž se sice dějí pokusy o ekumenické přiblížení a spolupráci, avšak ne dost důsledně a energicky. Toto rozdělení se tím či oním způsobem týká každé církve, ano každého věř-

cího. Ekumenická charta proto nabízí podněty a inspirace, jak v této věci postoupit dále a do větší šíře. Tato nabídka neobsahuje žádný právní závazek, který by byl uložený zvnějšku, vynutitelný a vymahatelný. Závaznosti nabývá teprve tehdy a tak, že k jejím závazkům (vyjádřeným vždy formulí „zavazujeme se") se jednotlivé církve přihlásí a dobrovolně je na sebe vezmou. Ekumenická charta nepatří mezi ty ekumenické dokumenty, jejichž snahou je zjistit shody či rozdíly v nauce a praxi rozdělených církví. Takových dokumentů existuje celá velká řada a většinou jsou to výsledky dlouhých dialogů mezi teologickými odborníky. Charta nemá, nechce mít „dogmatický" charakter. To platí zejména o pojmu jednoty církví a křesťanů. Charta nepracuje s žádnou určitou koncepcí jednoty, s nějakým „ekumenickým minimem" nebo

ní postoje, abychom byli ochotni spolupracovat na tom, co je společné a všem potřebné. Sociologický pluralismus je devízou křesťanské víry, která dává svobodu pro navazování vztahů s lidmi různých filozofií, náboženství, světonázorů, národností i barev pleti. Bez sociologického pluralismu není možný dialog a sdílení svědectví o spasení a životě s Kristem.

ThDr. Pavel Černý,
předseda Ekumenické rady církví
a předseda Rady Církve bratrské

Texty

„ekumenickým maximem". Konstatuje jen imperativ hledání jednoty, vyplývající z přání Ježíše Krista a působení Ducha, hledání onoho zasutého daru jednoty ve víře, který Pán církve svému lidu zaslíbil. Zjišťuje, že v něčem se tento dar již stává viditelným, ale také, že velký kus cesty je ještě před námi.

A zároveň navrhuje kroky, jimiž je možno po této cestě postoupit: společně hlásat evangelium, vzájemně si jít vstříc ve snaze smířit roztržky a konflikty, společně jednat, kde je to jen možno, společně se modlit, pokračovat v dialogu, společně nést odpovědnost za procesy v Evropě, smiřovat národy a kultury, společně chránit Boží stvoření, prohlubovat společenství se „starším bratrem" židovstvím, rozvíjet vztahy s islámem a jinými náboženstvími a světovými názory. Pod zvláštním důrazem pak v textu Charty stojí výzva, aby se na všech těchto procesech a snahách podílely církve nejen svými představiteli či experty, nýbrž na všech úrovních, počínaje místními obcemi, kde Boží lid nejvlastněji žije. Dobrovolný podpis českých církví pod Ekumenickou chartou, k němuž došlo v lednu t.r., nečiní zúčastněným žádnou újmu. Nabízí jim naopak řadu inspirací ke krokům ekumenické vstřícnosti a široký rámec, který ještě ani zdaleka není využíván.

Prof. ThDr. Pavel Filipi
bývalý děkan ETF UK

odmítají, dívají se na ni s lhostejností nebo jsou zastánci jiných světonázorů.

Chceme brát vážně kritické otázky vůči nám a snažit se společně o jejich poctivé řešení. Současně je také třeba rozlišovat, se kterým společenstvím je dobré vést dialog a setkávat se a kterých je třeba se z křesťanského hlediska vyvarovat.

Zavazujeme se,

* že budeme uznávat svobodu náboženství a svědomí každého člověka a společnostía zasazovat se o to, aby mohli jak osobně, tak společně, soukromě či veřejně praktikovat své náboženství nebo světonázor při dodržování platného práva;

* že budeme otevření rozhovoru se všemi lidmi dobré vůle, budeme sledovat společné záležitosti a svědčit o křesťanské víře.

***

Jakožto předsedové Konference evropských církvích a Rady evropských biskupských konferencí doporučujeme tento dokument „Charta Oecumenica“ jako základní text všem církvím a biskupským konferencím v Evropě k přijetí a k převedení do vlastního příslušného kontextu. S tímto doporučením podepisujeme tuto Chartu v rámci evropského ekumenického setkání, o první neděli po společných Velikonocích, v roce 2001.

Štrasburk 22. dubna 2001

Metropolit Jérémie

předseda Konference evropských církví

Kardinál Miloslav Vlk

předseda Rady evropských biskupských konferencí

(zkrácený text. *** značí vynechávku)